

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENISÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csakis Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtázott számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Beköszöntő.

A véletlen e régi, dicső múlttal bíró lap élére állított. Hirtelenül, egészen váratlanul. Talán csak pár hónapra, talán hosszabb időre.

Hogy mennyi ideig maradok a lap kötetlenségében, az egészen mellékes, a főkérdés az: hogyan fogom szolgálni a függetlenségi és 48-as párt ügyét és érdekeit — addig is még itt leszek?

Elfogódva lépek annyi jeles elődöm örökébe, elfogódva veszem kezembe a tollat, midőn a független, szabad magyar haza megvalósításának roppant munkájából egy parányi részt e lap irányításával magamra vállaltam.

Erőm és tehetségem kevés, hazafias buzgalmam annál nagyobb.

Azt szeretném s azt fogom munkálni, hogy minden magyar ember szívében ott legyen a magyar haza szeretetével együtt az az erős hit is, hogy ez a sokat szenvedett haza független és szabad lesz, feltétel nélkül, minden poklonon keresztül az lesz, ha akarjuk, ha küzdelmeinkten kitartók leszünk.

A magyar haza függetlenségét és

teljes szabadságát tehát nemcsak hirdetni, hanem annak megvalósulását hinni is kell.

Belé kell nevelnünk minden magyar emberbe ezt a hitet; úgy kell nevelnünk minden magyar polgárt, hogy e hit nélkül becsületes életet el se képzelhessen.

Ha valaki a vallását elhagyja, megrovóják, legtöbb esetben meg is gyűlölik, de ha a politikai hitét cseréli vagy adja el valaki, azt nem veszik olyan zokon. Pedig az illetet, mint bélpoklost kellene kiközösíteni a becsületes hazafiak társaságából.

Valóban nagy ideje volna, hogy valóságos tempomot teremtsünk a hazafiságnak. Állandó összejöveteleket kellene szervezni, ahol a magyar hit hivott papjai fáradhatatlanul nevelnék a magyar népet nemcsak hazaszeretetre, de hazafi becsületre is.

Azért állítom, hogy itt volna az ideje, mert a pár év előtti nagy, nemes, világra szóló nemzeti küzdelemnek a vezérek hibájából származott fiaskója még egyfelől megővelte ellenségeink szarvait, másfelől úgy meggyengítette a

népnek a magyar haza függetlenségébe vetett hitét, oly rémitő zsibbadságot ültetett a lelkekre, hogy ez a szerencsétlen nemzet kezd beletörődni mindenbe, sőt bizonyos rétegekben az elosztrákosodás szimptomáit is tapasztalhatjuk.

Ezt szülte a kikapcsolások, az ideglenes megalkuvások politikája.

Elvesztette a nép a hitét, lethargiában a nemzet.

Ebből a lethargiából ki kell emelnünk. A megalkuvásoknak pedig utját állani egyszer mindenkorra. A jogainkat nem kérni, hanem követelni, Bécs kapuját nem alázatosan kopogtatni, hanem döngöztetni kell. Annak lesz sikere, az imponálni fog, míg a meghunyászkodó sündörgődés csak kirugást és gunyakajt eredményez. Probatum est.

En tehát a kimélet nélküli harcnak vagyok a hirdetője. Az osztrákkal ne legyen nekünk semmiféle vonatkozásunk. Legfeljebb az a bizonyos személyi kapcsolat, míg másként nem lehet.

Ámbár Csanády Sándornak volt egy klasszikus mondása, ez nevezetesen: „Örömmel üdvözölném azt a napot, me-

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

Szerelmes vagyok . . . *)

Írta: Blaha Lujza.

A virágnak megiltani nem lehet . . . Hej, bizony így van ez . . . Szerelmes lettem. A szerelem, a szerelem, a szerelem sőtét verem. Bele estem, benne vagyok; talán ki sem szabadulok. Hát bizony, könnyen megeshetik, hogy nem szabadulok ki belőle soha többé . . .

A gyöngyösi négyesület jóétköny hangversenyt rendezett, amelyre fölkerétek, hogy mernék el. Szívesen vettem a meghívást és örömmel ígértem meg a közreműködésemet. Győrön Kovács László vendégszerető házában voltunk elszállásolva, délelőtt érkezünk, dében nagy ebéd volt, délután egy kis pihenés. Nekem nem kellett a pihenés. Megérkezésünkor bemutatották Splényi bárót, az oroszoknál a fejemben az én fejemben. Gondoltam, kimegyek a kertbe, talán ott találok. Az első látásra megéreztem nekem szörnyen az ő nyílt, minden cikornyá nélkül való beszéde, magaviselete.

Nem csalódtam, a társalgóban találkoztam vele. Kimentünk a parkba egy kis sétára. Láttam rajta, hogy nagyon lehangolt. Kér-

*) A nagy magyar színésznő, Blaha Lujza most írta meg emlékiratát. Ennek a memoárnak legérdekesebb részét közöljük itt.

deztem, hogy mindig olyan szomorú? Bizony már jó ideje, hogy ilyen vagyok; — telettem, beteg vagyok, beteg a lelkem! „Oh, ha csak ez a baja, hallgasson ráam. Én meg fogom magát gyógyítani a legrövidebb idő alatt, de szót kell fogadnia. Én leszek a maga doktora. De hát előbb meg kell mondania, hogy mi a baja”. „Hosszu história lenne az. Elég annyi, hogy nagy csalódáson mentem keresztül; ennek a nyomai látszanak még meg rajtam. De hát az idő meggyógyít minden!” „Majd meggyógyítom én!” — feleltem neki.

Ozsonára hívtak bennünket. Jaj, hogy falun örökké etetik az embert: olyan jól elbeszélgetünk (pen. Az uzsonánál ott találtuk Latinovicsot és nejét. Mühlberg bárónőt. Azt mondták nekem, hogy a barátó egy kicsit büszke. A bemutatás egy kissé hidegen is ment, de hát én ezzel vajmi keveset törődtem. Hat óra tájban a kocsi elállt. Én egy hatszemélyes családi omnibuszra kapaszkodtam föl, gondoltam, ide Splényi is fölér, ha a két ülésbe ülök, valamelyik asszonyt ültetik mellém. Udvariaskodnom kell, pedig az én eszem most máson járt. Splényi csakugyan az omnibuszra került. Hatan voltunk: ő, Latinovicsék, Földváry Árpád, Splényi rokona én és Dusi.

Háromnegyedórai kocsizás után Gyöngyösre értünk s közben a kocsi nagyon összebarátkoztunk Latinovicsékkal.

A hangverseny ideje érkezett. Sietve kellett volna átöltözni, de a ruhám még nem érkezett meg. Oly izgatott voltam: még valahol leesett a kocsiról, nem találják meg és én nem vehetek részt az estélyen.

Ép utána akartam nézni, hogy hol késnek, hát látom, hogy Latinovics és Latinovicsné cipelik a kosaramat és nevetés hozták elém. De az istenért, mi jut eszükbe? — kérdeztem szinte ijedten és segíteni akartam nekik. „Nem, nem, — mondogatták — ezt mi visszük be magának.” Be is hozták és segítettek kipakolni. Na hát még azt mondják, hogy ezek az emberek büszkék. Tudni kell velük bánni, annyi az egész. A hangversenyen Ódry Lehel és Komócsy József is részt vettek. A vidék intelligenciája mind ott volt. A legrégibb és legszebb népdalaimat szedtem elő és énekeltem úgy, hogy: „Nincsen annyi tengercsillag az égen”, meg azt, hogy: „Magasan repül a daru, szépen szól” Aztán meg két szép népdalt: „Sötét az éj, messze van még a reggel” és azt, hogy: „Hullámzó Balaton tetején”. De még énekeltem sok más dalt is. Hiába, egyszerre akartam meggyógyítani az én betegemet.

Csatornázásokat a legolcsóbban készít Kubinyi Lajos és Társa
Debreczen Piac-utca 11
„Bika” szálloda mellett.

lyen a magyar király fejről lefuná a szél az osztrák császári koronát“.

E mondásban erősen gyönyörködve üdvözlöm e lap mélyen tisztelt olvasóit, magamat szives jóindulatukba ajánlván.

Simon István.

A részletes bankvita.

A képviselőház ülése.

Vége a farsangi szünetnek, elmúlt a hamvazó szereda is, s a képviselőház ismét folytatja a részletes bankvitát.

Berzeviczy Albert elnök fél tizenegy órákor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket és irományokat. Bejelenti, hogy a londoni faji kongresszus meghívta a magyar parlamentet. Nem tartja helyesnek, hogy a Ház hivatalosan képviseltesse magát egy kongresszuson, aki részt akar venni, jelentkezék az elnöki tanácsosnál. Felolvastatja a válasza váró interpellációk jegyzékét.

Következik

a bankjavaslat

részletes tárgyalásának folytatása.

Az első szakaszról

Földes Béla az első felszólaló. Kijelenti pártja nevében, hogy az első szakasz első bekezdését nem fogadja el, mert az a közös bank szabálmáról szól, ők pedig az önálló magyar jegybankot követelik. (Élénk helyeslés.) Nem fogadja el a második bekezdést sem, amely arról szól, hogy a közös bank alapszabályai a módosítottakon kívül érvényben maradnak. Minthogy az általános vita során nem volt mód arra, hogy az egész statutumot letárgyalja a Ház, s a részletes vita során sem lesz erre mód, tehát a sérelmes pontok megváltoztatására sincsen kilátás. Ezért a második bekezdést sem fogadja el. (Ugy van!) Hivatkozik az 1887-iki bankvitára, amikor az alapszabályok harminchat szakaszát változtatta meg a Ház. Utal arra a vádra, hogy a parlament nem végzett elég munkát, s ezért sürgetik a bankjavaslat átengedését. Először is kijelenti, hogy a parlament első sorban a vitaközvetítő testület, tehát minden vitát

a lehető legszélesebb mederben kellene folytatni. (Ugy van!) Utal a már letárgyalt javaslatokra.

Elnök: Nem szívesen teszi, de kénytelen a szónokot figyelmeztetni, hogy a részletes vitánál vagyunk, tehát kéri, hogy az általános reflexiókat hagyja. (Ellentmondások.)

Földes Béla: Összehasonlítva a javaslat magyar és német szövegét és kimutatja, hogy azok nem fedik egymást.

Holló Lajos: Szép nemzetközi szerződés, kétféle szöveggel! (Helyeslés.)

Földes Béla: Ezt a hibát okvetlenül reperálni kell. Kéri tehát a szövegezés teljes megállapítását. Az első szakaszhoz számos módosítást nyújt be. (Élénk helyeslés.)

Lukács László pénzügyminiszter: Arról nem lehet szó, hogy ez a javaslat nem részesült elég beható megvitatásban. Nemzetközi egyezmény lévén ez a javaslat, semmiféle módosítást sem fogadhat el, de nem is tartja azokat lényegesnek. Az első szakasz második bekezdéséhez módosítást nyújt be, amely szerint az „érvényben álló“ kifejezést, miután időközben a statutum elveszítette érvényét, töröltessek. (Helyeslés jobbról.)

Polónyi Géza: Tiltakozik az ellen, hogy csak azokhoz a statutumpontokhoz lehessen szólni, amelyek módosíthatók. Az első szakasz az összes pontokról szól, tehát valamennyiről lehet beszélni. (Helyeslés.) Kérde, hogy az első szakaszhoz érvénytelenített öt ponthoz külön-külön vagy egyszerre szólhat-e?

Elnök rögtön válaszol. A házszabályok szerint egy-egy szakaszhoz csak egyszer lehet szólni. Aki az egyik-másik kihagyandó pontot elfogadandónak tartja, az adhat be módosítást.

Polónyi Géza: Lehetetlen nagy feladat előtt áll tehát. Egyszerre kell foglalkoznia az egész statutummal. Az első szakaszszal pontonként kíván foglalkozni és bejelenti, hogy számos módosítást fog benyújtani.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Hangverseny után vacsora és tánc következett. Én csak addig maradtam, amíg megvacsoráltam, mert éktelen nagy füst és meleg volt a teremben: félttem, hogy be találok rekedni. Megkértem Splényit, hogy fogasson be, mert én haza akarok menni. Latinovicse se akart tovább maradni, elhatároztuk, hogy együtt megyünk egy zárt kocsin, a többiek pedig az omnibuszon.

Kovács Lászlóék még ott maradtak; ő, mint Gyöngyös képviselője, nem hagyhatta ott a mulatságot. Latinovicse kérték föl, hogy legyen a háziasszony. Beültünk a kocsiba, Splényi akkor vette észre, hogy a kocsis rémitően a kancsó fenekére nézett, alig bírt felkapaszkodni a bakra. Persze nem mert minket rá bízni. Kapta magát, úgy ahogy volt, frakkban, klakkban felült a kocsis mellé, karon fogta a kocsist, hogy le ne essek, a gyepőt a kezébe vette és hazaröpített bennünket. Hiába zörögtem a kocsi ablakon, hogy álljon meg, legalább a kabátját hozza ki és vegye föl, mert meghül, és oly csipős szél is fúj. De hát csak nem hallgatott reám, hanem meg se állt Vámosgyörkig.

Amikor kiszállottunk, jól megpirongattam, hogy hogy tud ilyet tenni, még megbetegezik, olyan is volt, mint a zöld szilva. A szalónba mentünk, hamar teát rendeltünk, mert mind át voltunk fázva. Hát amint Jakab, a komornyik belép a teás tálcával, arca bukott és az edény mind szanaszét gurult. Oda mentünk, hogy segítsünk rajta, akkor vetjük észre, hogy ő is a kocsis sorsára jutott. Persze nem remélte, hogy ilyen korán visszatérünk, csak valamikor reggelre várt, hát ő is mulatott. De aztán rendbe jött min-

den, a szobaleány megkönyörült rajta és hamarosan más teát szolgáltat föl. Öten, vagy hatam voltunk együtt és mondhatom, nagyszerűen telt el az idő, még négyest is táncoltunk, hol az egyik, hol a másik ült a zongorához.

Splényi kért, hogy írjam le neki a „Hullámzó Balaton“ szövegét. A tárcájában kezegettem, amire ráírtam, nem volt egyéb, mint egy tizforintos, amiye ráírhattam. Huszonöt év múlva visszaadom, ha addig a jó Isten éltet bennünket!

Másnap névünnap volt a háznál. László napja. Sűrűtek-forogtak, jött a sok vendég; a megyebeliek mind, Splényi, a ház régi jó barátja segített a házigazdának. Kicsináltak, hogy asztalnál egymás mellett ültünk. Délután visszautaztunk Pestre: Splényi még Györkön maradt.

Amikor aztán feljött ő is mindennap küldtünk egymásnak levelet; ő egy kis virágcsokor kíséretében. Ezzel a kis virágcsokorral jelentem meg a próbákon.

Lassankint feltűnt ez mindenkinek; kezdtek gyanítani valamit.

Hát biz addig gyógyítottam a betegemet, hogy belém szeretett és megkérte a kezemet. Az 1880. december 30-án váltottunk jegyet. A lakodalom napjáról nem szóltunk senkinek.

Egy reggelen megmondtam Rákosinak, hogy férjhez megyek. „Rég gyanítottam én azt édes Baháné — mondotta ő. — Nincs jogom beleszólni senki dolgába se, de meg gondolta-e jól, nem fogja-e később megbánni? Aki egyszer olyan csalódáson ment keresztül, mint maga, jó annak vigyázni, amíg

A tüdővész új gyógyszere.

Széll Kálmán dr. találmánya.

Egy debreceni orvos, Széll Kálmán dr. új gyógyszert talált fel a tüdővész gyógyítására. A találmányról néhány nap előtt több fővárosi lap megemlékezett és azóta Széllt az ország minden részéből ostromló levelekkel árasztják el, melyekben tüdőbajos betegek esdekelnek a gyógyszerért. Még nem tudni bizonyosan, hogy milyen eredményt ért el Széll Kálmán az eddigi kísérletekkel, de állítólag igen komoly alappal bírnak azok a hírek, amelyek az új szer hatásáról szólnak.

Széll Kálmán dr. találmányánál abból a szempontból indult ki, hogy a beteg tüdőrészt kell elmeszesíteni. E célból olyan anyagokat használ a gyógyszerében, amelyek a meszesítés folyamatát elősegítik.

Az orvosok tapasztalata szerint közismeretes, hogy oly helyeken, ahol a talajvíz kevés, vagy éppen semmi vérsót nem tartalmaz, vagy a tápszerfelvétel silánysága folytán kevés vérsó juthat a szervezetbe: e helyeken a tüdővész nagy mértékben pusztít. A kor, amelyben a tüdővész leggyakrabban fellép, a 30. életév. Ez idő alatt a szervezet vérsókkal való ellátása még folyamatban van. A gipsz-, mész- és kötőanyag munkások körében nem lép fel a gümőkór, mert ezek az emberek munkájuknál fogva oly mennyiségű anyagot lehelnek be, hogy a tüdő elmeszesedvén, nem fogadja magába a gümőkór bacillusait.

Nem szériumról, vagy oltóanyagról van itt szó, hanem egyszerű labdacokról amelyek főalkatrésze a calcium hiperclorat. A calciumnak az a teendője a tüdőben, hogy meszesítse a beteg részt, a clor a baktériumot öli s a fejlődött oxigén táplálja a tüdőt, helyettesíti a beteg tüdőrészt munkáját. Emellett óriási étvágyat gerjeszt. A labdacok ezenkívül vérfibrint is tartalmaznak. Ez az

nem késő. Én tiszta szívemből azt kívánom, hogy boldog legyen!

„Édes atyám nem beszélhetett volna szebben. En könnyes szemmel csak azt feleltem: Nézzétek el, ha hibáztam, tudom is én, mit csináltam. Érzem, hogy ez az ember meg fog becsülni.“

Ezernyolcszáznyolcvanegy február 26-án tartottuk esküvőnkét. Reggel fölvettem egy utcát, próbára járó ruhámat, tizenegy óra tájban eljött értem Splényi: behívtük édes jó anyámat, kértük, hogy áldjon meg bennünket mert mi esküdni megyünk.

„Esküdni?”

Kinek, miért? — csodálkozott ő. „Hogy egymáséi legyünk s hogy mint férj és feleség térjünk vissza.“

Édes anyám azt se tudta, hogy hová legyen az ámulattól. „De miért tartottátok titokban? még nekem, anyátoknak sem mondtátok meg.“

Szegény anyám zavarában csak azt mondta: „Hát már most mit adjak nektek ebédre? Ép lencsefőzelék van: gyönyörű egy lakadalmi ebéd!“

„Jó lesz ez nekünk, mama, de még milyen jó!“ — feleltünk mi boldogan.

A templomba hajtottunk.

Tanúk voltak: Kovács László, Földváry Árpád, Orczy Dező, Dessewffy Arisztid, Csernovich Andor férjem barátai. Azután szépen hazamentünk és édesanyám nagy öröme, megtették a lencsecsuppajzot, soha lencse ilyen jól nem izlett embernek.

Esküvőnapján még a Népszínházban is felléptem. Másnap nászutazást tettünk: Debrecenbe mentem — három vendéglátóra...

anyag azért szükséges és tesz jó szolgálatot, mert a tüdőbetegeknek a tüdővérzést és a vérköpést meggátolja.

Minden labdac 5 centigrammos és vízben könnyen oldódik. A beteg állapotához mérten rendelheti az orvos. A legkisebb mennyiség napi három szem, melyet a betegnek reggel, délben és este kell bevenni.

Széll Kálmán ez idő szerint több mint 30 beteget kezel tanálmányával, akik közül, hír szerint, több mint huszan jól érzik magukat. A tanálmányt Széll dr. és társa Sipos L. Árpád vegyész a szabadalmi hivatalnál bejelentették. Most azt várják, hogy a szabadalom be legyen jegyezve és a gyógyszert az országos közegészségi tanács felülvizsgálja. Ezután a szer általános forgalomba fog kerülni. Az új gyógyszer igen olcsó lesz. Ahhoz a legszegényebb ember is könnyen hozzáférhet. Széll Kálmán a Tócsa-kertben szanatóriumot építtetett, ahol betegeit kezelni fogja.

Kész a hajdu-sámson nyirbátori vasút.

Ez év nyarán megnyitják.

Debrecen vasúti forgalma az utolsó két év alatt megnövekedett. Új közlekedési utak nyíltak meg, melyek nagyérdekességű vidékek forgalmát terelik Debrecenbe.

Mint tudvalevő a hajdusámsoni vasutat meghosszabbítják Szabolcsvármegyébe Nyirbátoriig. A vasút építése több mint egy éve folyik. Csöndben, feltűnés nélkül haladt előre a munka, úgy hogy az építkezés már a befejezés felé közeledik.

A sinvasakat lefektették már. Az egész utvonaltöltés megvan, sőt egy-két nap múlva a vágány berendezés teljesen elkészül.

Természetesen e munkával parallel halad az építkezés is a vonal mentén.

Az őrházak, állomások épületei is felmerülnek. A vasútépítés vezetőség értesítése szerint június hó végén teljesen elkészül az új vonal és a vasutat július első felében már megnyitják.

A vasúthoz tudvalevőleg Debrecen városa nagyobb összeggel hozzájárult. A cél az volt, hogy a vonal által érintett községek forgalma Debrecenbe terelődjen. A cél alkalmasint el lesz érve s a kilátások olyanok, hogy Debrecen kereskedelmi és ipari érdekei az új vonal által teljes kielégítést fognak nyerni.

Vidéki rejtelmek.

A bíró és a lelkész.

A derecskei főszolgabíró elé egy alapjában véve jelentéktelen ügy került, amelynek azonban olyan komoly és meglepő epizódja támadt, olyan visszataszító dolgok jutottak napvilágra, hogy okvetlenül foglalkozni kell Monostorpályi község rejtelmével.

Monostorpályi Biharmegyében van és a községben Bara András a bíró. Itt él ebben a faluban Eszenyi Sándor, egy életes uriember, aki ingerlékeny természete folytán több ízben összetűzött már az előjárósággal. Egyébként úgy ismerték faluszerte Eszenyi Sándort, mint aki nyugalmazott ev. ref. lelkész és semmi folt nem terheli multját. Kifogástalan, derék

ember, aki köztudomás szerint soha a törvényes rend ellen nem vétett.

Eszenyi Sándor valami adóügy miatt a község házában egy napon hevesen összekapott Bara András bíróval, akit megfenyegetett:

— Majd megtáncoltatom, ismeri már a pennámat!

Jelen voltak a község házában a csendőrök is, akik megbotránkozva távoztak a jelenet után. A bíró a sértésekért a főszolgabíróságnál kereset elégtételt. Itt meg is jelent Eszenyi Sándor, aki azt vallotta, hogy csak ingerültsége miatt csinált botrányt. Eszenyi vallomása után előállott ám Bara János és a monostorpályi jegyzőnél jegyzőkönyvbe vétette, hogy Eszenyi Sándor a főszolgabíróságnál személyi adatait nem vallotta be helyesen. Bara szerint ugyanis Eszenyi Sándor sohasem volt lelkész, nincs is lelkészi oklevele, csak rektor volt egyszer, de rövid ideig. Ezenkívül pedig az előéletéről is kopromittáló adatokat szolgáltatott.

A főszolgabíróság ezeket az adatokat „átlítólag” jelzéssel fel is vette az ítéletbe, amely indokolásában Eszenyi Sándort összeférhetlen, kötekedő embernek mondja.

A derecskei főszolgabíróság 50 korona pénzbüntetésre, esetleg 3 napi elzárásra ítélte Eszenyi Sándort, aki fellebbezett az alispánhoz. Az alispán helyben hagyta a főszolgabíró ítéletét.

Most a belügyminiszterhez fordult Eszenyi Sándor, aki hosszasan írja le az előjárósággal való küzdelmeit és magát áldozatnak mondja. A miniszter ma arra hívta fel az alispáni hivatalt, hogy tájékozódás végett az ügy összes iratait terjessze fel hozzá.

Nagy család egy gyárban.

— Express tudósítás. —

Múlt év augusztus elseje óta a Walla József cementgyár Rt. kárára nagyszabású családokat követtek el. Egy irnok, Klein István, aki két esztendeje állott a cég szolgálatában, a néhány hónap alatt nem kevesebb, mint 42.000 koronával károsította meg a céget fiktív számlákkal.

A könyvek átvizsgálásakor ugyanis feltűnt, hogy az egyik kereskedő akkora mennyiségű anyagot szállított a gyárnak, amelyet aligha tudott feldolgozni. Érdeklődtek az anyag hovafofordítása iránt, s csakhamar rájöttek arra, hogy az elkönyveit anyagmennyiség nem érkezett a gyárba. Telefonon kérdészködött az illető kereskedőnél, igaz-e, hogy a minap egy hétszázkoronás számlát beváltottak. A cég nyomban kijelentette, hogy ha Wallának volna tőlük ilyen számlájuk, az hamis. Az igazgató erre azonnal elrendelte az összes ideai számlák átvizsgálását. A hírteleben történt vizsgálat is körülbelül tizenkétezer korona értékű hamis számlát fedezett föl. Csakmar megállapították, hogy a hamis számlát az egyik irnok, Klein István, jegyével vannak ellátva. Vallatóra fogták Kleint, aki eleinte magyarázgatni akarta a dolgot, később azonban mind több ellenmondásba keveredett, Wallák erre nyomban megtették a rendőrségen a följelentést.

Itt ma reggelig folytak a kihallgatások. Ezek során kitudódott, hogy az ostoba csalásokat Klein irányította és belevonta Földes József 29 éves ékszerész is. Ez szerezte a cégektől a blankettákat, amit Klein kitöltött és hamisított bélyegzővel látott el és aláírta. A legbárgyabb családja az volt, hogy olyan cégek számára is kiállított számlákat, amelyek nem is álltak összeköttetésben Wallákkal. Így Kálmán Sándor szobafestőnek tíz szám-

laja van bejegyezve a könyvekbe, holott Kálmán soha nem dolgozott a cementgyárban.

Binder Károly fuvaros négy hamis számlával, Laufer Zsigmond 29 darabbal, Spitzer Henrik pedig nyolc számlával szerepel a fiktív fakturák között. A letartóztatottak terhelő vallomást tettek Bányai Henrik tudakozódó iroda tulajdonosa ellen és vannak olyanok is a krédóban, akik nem is tudták, hogy bűnös célra nyújtottak segédkezést. Így egy fiatal nyomdászsegéd is, aki gyanútlanul adott át üres számla-blankettákat Klein Istvánnak, akit egy kávéházból ismert.

Maga Klein azt vallotta, hogy a csalásból 15.000 korona haszna volt. Ebből 12.000 koronát fölhasznált a saját céljaira, 3000 koronát pedig a takarékpénztárba helyezte el. A detektívek házkutatást tartottak Eötvös-utca 32. számú lakásán, de a takarékkönyvet nem találták. A mai nap folyamán Klein és Földes letartóztatáson kívül még több letartóztatás várható.

Elfogott leánykereskedők.

Fiatal lányok rémei.

Hetek és hónapok óta tűnnek el az egész megyében helyeikről a cselédlányok. Sőt három feljelentés érkezett már Hunyadmegyében a hatóságokhoz, amelyben szülők nagy keservesen panaszoznak, hogy serdülő lányaik eltűntek hazuról, nyomuk veszett és nem tudnak rájuk akadni. Az egész megyére kiterjedő nyomozás indult meg ezután, amelynek már megvan az eredménye.

A petrozsényi rendőrség ugyanis hirhadt leánykereskedő banda nyomára jutott. Napok óta figyelte már őket, azonban csak tegnap tartóztathatta le a petrozsényi rendőrség. A leánykereskedőket Vajna Zsuzsánna, a petrozsényi nyilvános ház tulajdonosnője jelentette fel.

A letartóztatott leánykereskedők Leschner Márton 26 éves és Almasán Kornél 19 éves resicai lakosok, országszerte körözött, rovott multu egyének. Két leányt vittek Petrozsényba eladás végett. Mindkét leány 17 éves. Az egyiket Rother Annának, a másikat Puszpánkó Máriának hívják. Mindkettő cseléd volt, a leánykereskedők elakarták adni őket a petrozsényi mulatóba. Négyszáz koronát kértek az ember-állatok a két leányért, de Vajna néni csak 120 koronát ígért tejenként s abbani dühében, hogy a két szép lányt nem kaparthatta meg potom áron, feljelentette a rendőrségen az egész társaságot.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken Muzsikusleány operett. Szombaton Muzsikusleány operett. Vasárnap délután Sárga lilium dráma. Vasárnap este Muzsikusleány operett.

Muzsikusleány

(Operett 3 felvonásban. Irtó: Jarnó György. Először adták a debreceni színházban márc. 2.)

A szubtilisan finom zenéjű Erdészleány szerzőjének legújabb operettje minden tekintetben méltó Jarno többi zenei alkotásához. A librettója Haydn Józsefnek a nagy muzsikusknak egyik romantikus szerelmi történetét öleli fel. Ebből a szerelemből származik Rézi a majoros leány (Szilassy Etele), akire a nagy

zeneszerző (Kemény Lajos) csak husz év múlva talál rá, de természetesen nem is gondolja, hogy a nótás kedvű leány az ő gyermeke. A leány szerelmes a kis osztrák határszéli falu rektor-tanítójába Haydn unokaöccsébe (Horváth Kálmán) a kinek nagy bűne van, mert elősegíti egy francia katona szökését, a mely cselekedeteért bizonytalán halállal lakolna.

De Rézi megmenti a tanítót a büntetés-től s magára vállalván a bűnös cselekedetet, elhíveti az osztrákokkal, hogy ő rejtegette a franciát s ő segítette elő szökését. Haydn nagyon meghatja a leány önfeláldozása, felhasználván előkelő összeköttetéseit, kezességet vállal a leányért s házában neveltetí.

Egy régi bájos dal révén azután kiderül, hogy Rézi a Haydn leánya, aki nagyon boldog lesz s bizonyára hűséges felesége lesz Haydn unokaöccsének. A darabban végigvonul egy Eszterházy herceg (Désy) pikáns természetű llesonja.

A librettó, mint ebből is kiűnik, a régebbi tartalmas meséjű, romantikus operettek mesgyéin halad. Ehhez hasonló a zene is. Szeriozítás, szubtilitás, csipkeszerű finomságok jellemzik Jarno muzsikáját. Kuplészerű zeneszámok is finoman humorosak, pikánsak, az olcsó népszerűséget kerülők s mégis fülbemászó.

A darab nagyon szép sikert aratott, amit bizonyít az a körülmény is, hogy a folytonos újrajzások miatt az előadásnak pont 11 órakor lett vége.

Az előadás a szezon legkiválóbbjai közé tartozott. Ferenczi Frigyes az alkalommal valóban remekelt s kiváló izléssel állította be a darabot, minden fölösleges tömeg, táncjelmelek stb. nélkül. A kiállítás is nagyon választékos tetszetős volt.

Szi assy Etel a címszerepben csak megerősítette eddigi véleményünket, hogy a legelső magyar szubrettek egyike, a színház énekes személyzetének egyik legfőbb erőssége, akinek további szerződésén csak örülhet a közönség. Nagyon kedves, ötletes volt, most inkább, mint valaha s már csak az ő alakításaiért is érdemes megnézni a darabot, mely hisszük, hogy legnépszerűbb műsordarabja lesz az idei szezonnak.

Nagyon szép sikere volt egy fiatal színésznőnek, Jakabffy Jolánnak, akit egyeneszurasztaok mellől szerződötett Zilahy Gyula s akinek színpadra termelése nagyon is szembeszökő. Alig néhányszor volt színpadon, mégis annyi ruht, kedélyt, temperamentumot, színpadi készségeket árult el, mintha évek óta működne a színpadok közt. Hangja nem nagy terjedelmű, de nagyon kellemes, fejlődésképes, szövegkiejtése elsőrangú. Énekszámát kétszer is megismételtette a közönség, nem is szólva Szilassyval együtt pompásan előadott duettjéről.

Miske Aranka és Bárdos Irma kisebb szerepekben járultak hozzá a sikerhez. A férfi szereplők közül nagyon értékes, művészi színvonalon álló alakítás a Kemény Lajosé, ez a nagyon szép talentumu színészé, akit talán nem is mellányó teljes érdeme szerint a közönség átlagos része. Ligeti Lajos, — mint mindig, — most is állandó derűlttségben tartotta jóízű mókáival a közönséget. Kisebb

szerepet játszott ez alkalommal Horváth Kálmán és Désy Alfréd és Nádor Zsiga, de nagy tetszés mellett.

A bemutató előadásra a nézőtér zsufolásig megtelt.

(Sz. Z.)

* **Ujdonságok.** Alig zajlott le a Muzsikuleány premierje és már is egy új operett foglalkoztatja az énekes személyzetet. Ezúttal Eyler a Vándorlegény híres szerzőjének legújabb műve A hallhatatlan lump, kerül színre, mely Bécsben a Burger-Theaterban szenzációs sikerrel lett bemutatva. A címszerepét Horváth Kálmán játssza, a fő női szerepét Szilassy Etel. Ezzel párhuzamosan Gekray Andornak a Nemzeti színházban szép sikerrel előadott darabjára a Becstelen — készül a drámai személyzet. — **Sárga lilom.** Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal Bíró Lajos nagyhatású színműve Sárga lilom kerül színre, a főszerepekben csak úgy mint eddig Vajda Ilonka, Zilahy Gyula, Rónai Henrik, Thury Elemér, Pataki József, Kelemen, Kemény és Deésyvel.

A bika.

••

Most, hogy a napokban a Bika kávéházban egy kis kardaffér történt a Pesti Napló hosszabb cikkben emlékezik meg az országos híru kávéházzról. A cikkből közöljük a következőket:

A bika hozzátartozik a magyar kultúrához. Aki valamikor a tizenkilencedik századbeli magyar vidéki városok életéről akar írni, az semmiesetre sem feledkezhet meg a Bikáról. Ez szálló, amelynek helyes neve: „Szálloda az arany bikához“, közel száz esztendő Sok szép és rossz, de leginkább sok hangos napot látott. Azok a nagy debreceni vásárok, amelyek a mult század elején és derekán lejátszódtak, mind a bikát tették hangossá. A Piac-téren a református nagytemplom és a Bika közt voltak a vásárok, amelyekre megjelent egész Hajdumegye népe és amelyekre nagy ekhós szekereken hordták fel az ő portékáikat a rác és görög kereskedők. Minden esztendőben egy álló hónapig tartott el a debreceni nagy vásár és ez idő alatt zsufolt volt a Bika.

1849 ben, amikor nehéz időkben országos főváros volt Debrecen, a Bika falai között megfordult Kossuth is. Ide jártak képviselő párthivei, a flamingók, ide Madarász László rendőrnemesternek a piros tollas hivatalnokai. A Bikában itták meg a végzetes detronizáció áldomását, ott is fizették annak csehét. Az abszolutizmus alatt ott busultak a hazafiak. Itt kommentálták azt a nevezetes beszédet, amelyben a debreceni református egyházközség elnöke a fiatal Tisza Kálmán először és elsőnek mert hangosan bírálatot mondani a Bach-féle rendszerről.

Később, a kiegyezés után, amikor az ország kapitalizálódni, polgárosodni kezdett, a Bika megmaradt annak, ami volt, éppen úgy, ahogy Debrecen is csak nagynehezen és végképpen soha sem veti le az ő régi patriarkális, civis jellegét. Az igazi vidéki mulatságok jártak tovább is a Bika vendéglőjében és különösen a kávéházban, amelyet soha sem csuknak be. Ismeretes annak az utas embernek az esete, aki reggel öt órakor ért Deb-

recenbe és ámulva látta, hogy a Bika előtt hangosan huzzák a cigányok egy mulató társaságnak.

— Mi történik itt? Mi ez? — kérdezte.
— Zeneestély van instálom — felelte a cigány.

A Bikában történt, hogy a fiatal gróf Esterházy Pál reggel pénzt szórt az utcán álló gyerekeknek és szegény népnek. A Bika elé rendelte a mulató gróf a négyes fogatát, amelylyel aztán meg sem állt Budapestig. Itt mulatott a híres Ferenc József braganzai herceg is és a tiszaszlári időkben a civisekkel itt történt nevezetes afférja Ágai Adónak is.

A Bikában volt ez is. A debreceni kereskedő ifjak egy izben meghívták Szabolcska Mihályt felolvasásra. Este, felolvasás után a Bikában gyülekezett a társaság és a kereskedő ifjak ott tósztokban ünnepelték Szabolcskát.

A szomszéd asztalnál híres verekedő gentryk ültek, akik a tósztozó kereskedősegédeknek kötekedve kiállították át:

— A rófról szavaljon, ne a költészetről.
Erre Szabolcska felkelt és az igazi demokráciáról mondott egy tósztot, de úgy, hogy a szomszéd asztal is értsen belőle.

Értett is és Szabolcska tósztijára az volt a válasz, hogy a gentryk megverlék a kereskedősegédek. Verés után azonban „uri“ kötelességüknek tartották „elégítetelt adni és másnap egész sereg párbajt vívtak azokkal, akiket az előtte való nap este még rófrósoknak csufoltak, de akiket a verekedés kvalifikált lovagokká ütött.

UJDONSÁGOK

— **A villamos vasút.** A debreceni villamos vasutal minden valószínűség szerint e hó első feleben adják át a forgalomnak. Mint értesülünk az igazgatóság teljesen elkészült az új személyzet kioktatásával. Hír szerint a vasút műtanrendőri bejárása e hó 16-án lesz, melyre a miniszterium egyik osztálytanácsosát küldi Debrecenbe.

— **Temetés.** Nagy részvét mellett helyezték tegnap örök nyugalomra Hajdunánáson özv. Hadas Benjaminszék. A temetésen megjelent Kovács József polgármester is, aki nagynénjét gyászolja az elhunytban.

— **Az idei nagygyakorlatok.** Zágrábból jelentik: Bécsből ideérkezett jelentés szerint az idén nyáron a Dráva vidékén nagyobb hadgyakorlatok lesznek. A gyakorlat színhelye még nincsen végleg megállapítva. Csupán annyi bizonyos, hogy hegyes vidéken tartják meg. Még pedig azért, mert a hadgyakorlat főcélja az lesz, hogy kipróbálják az új hegyi ütegeket. Tüzérségünk ez új fegyvere nagyobb csapatokban még sohasem volt összpontosítva és így a gyakorlat iránt nagy az érdeklődés a katonai világban. A gyakorlatokban résztvevő csapatok ellátását illetőleg már most kezdődnek meg a készülődések. E célból számos katonai élelmezési tiszt jár a Dráva vidékén. A vezérkari főnök valószínűleg maga is részt vesz a gyakorlaton.

Hotel „Arany Sas“ szálloda

a Központi pályaudvarral szemben.

Budapest.

Baros-tér 19. szám.

Családi szálloda. Pedáns tisztaság. Modern kényelem. **Szólak, villanyvilágítás és kiszolgálással 2 korona 60 filértől feljebb.** Szálloda tulajdonos: **FRIED GYULA.**

— **Olcsóbb lesz a telefon.** A magyar közönség régi vágya lépett a megvalósulás útjára. A kereskedelemügyi miniszter intézkedésére megkezdtek a telefon revíziójának előmunkálatait. Nagy fontosságú újításokat fognak életbeléptetni s a legfontosabb lesz minden reform között, hogy az ország telefonhálózatában meghonosítsák a zóna rendszer díjszabását. Jelenleg minden interurbán beszélgetés — bármilyen távolságra — egyformán két koronába kerül. Ezen az anomálián akar segíteni a törvényjavaslat, amely az országos telefonhálózat nagymérvű kiterjesztésével egyidejűleg a közelebbi állomásokra való beszélgetést olcsóbbra szabja. Ez az újítás, amely az egész országot érdekli, már csak a parlamenti tárgyalásra vár. Ezenkívül foglalkoznak az ugynevezett társas telefon bevezetésével olyképp, hogy két három család, vagy fél részére rendeznek be társas vezetéket.

— **Báró Bánffy Dezső állapota.** Budapestről írják: Báró Bánffy Dezső titkos tanácsos állapotában a javulás örvendetesen halad. A nagybeteg főúr a csütörtökre virradó éjszakát nyugodtan, javarészt alvással töltötte. Étvágya kielégítő, napjában két-három liter tejet is megiszik. Báró Bánffy Dezső állandóan eszméleténél van, a hozzátartozóival is elbeszélget és minden iránt érdeklődik. Orvosai most már biznak teljes felépülésében.

— **Az első női kaszinó.** Aradon az ot-tani Lloyd-társulat a nőket is befogadja újabb tagjai közé. Az aradi példa vonz, még pedig aként, hogy Nagyváradon az asszonyok női kaszinó szervezésének ötletével foglalkoznak. Persze lesz kártya, billiárd, csak éppen a politikát zárják ki a kaszinóból, mert erre nem kerülhet a sor — a divat miatt.

— **Meglopott udvarló.** Tatár Virág Püspökudvarban pincérről volt s ilyen minőségben közelebbi ismerettségét kötött Császár József pincérről. Tatár Virág tegnap éjjel a vasut állomáson találkoztott Császár Józseffel, akit meghívott egy barátságos lakomára a lakására. A mulatság alatt Császár elaludt s ezt felhasználta a kis nő, hogy Császár vagyonát ellopja. Kihúzta zséből a tárcáját, amelyben mintegy 300 korona készpénz volt, Tatár Virág a pénzzel megszökött. Nagyváradra akart utazni, de közben Császár észrevette a lopást és feljelentette barátját a csendőrség, a mely elfogta. A csendőrség a debreceni ügyészség fogházába szállította a tolvaj barátját.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Ertesítetnek a t. tagok, hogy a Deak-Ferenc utcai izr. templomban az istentisztelet — további rendelkezésig — a következő időben fog kezdődni: Péntek este egyegyed 6 óra-
kor, szombaton délelőtt 9 óra-
kor, d. u. 4 óra-
kor, köznapon reggel háromnegyed 7 óra-
kor, este fél 6 óra-
kor.

— **A cséplőgép lefoglalása.** Felmerült esetről kifolyólag e vi jelentőségű határozatban mondta ki a Kuria, hogy azok ellen vezetett végrehajtás folyamán, kik magukat cséplőgépeknek cséplőgéppel való elvállalásából tartják fenn, a cséplőgép lefoglalását az új végrehajtási törvény nem gátolja.

— **Bepaprikázott menyecske.** Nagy volt a harag Jankai Juliánna és Lunczer Juliánna csanádapácai menyecskék között. A haragra az adott okot, hogy Lunczer Juliánna elcsábitotta a másik menyecske szeretőjét. Meg is izente Jankai Juliánna a csábitónak, hogy vigyázzon magára, mert ha szerét teheti, olyat cselekszik vele, hogy falucsuffja lesz. Az asszony be is váltotta ígéretét. Tegnap összehalálkozott a két menyecske. Először szóval kezdtek a harcot, majd Jankai Juliánna nekiesett a szerencsésebb vetélytársnőnek és a földre tiporta, össze-vissza verte, végül pedig paprikával a szó legszorosabb értelmében tes minden részét behintette. A bepaprikázott nő igen nagy kínokat szenvedett, megsem tudott mozdulni egy jó darab ideig. Ismerősei segítettek aztán rajta, lakására viték, hol még most is betegnek fekszik. A paprikás menyecskét feljelentették.

— **Elhaltak.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Veres János ref. 10 hónapos, özv. Szilágyi Györgyné ref. 71 éves, Varga István ref. 34 éves, Szondi Sándor ref. 53 éves, Tapoly Ibolyka r. kath. 3 napos, Kozma Gábor ref. 13 hónapos.

— **Táncvizsga.** Alföldi Károly a jeles debreceni táncos tanár e hó 4-én táncvizsgát tart, amely a Bika-szálló nagytermében lesz. A táncvizsga este 7 órakor kezdődik.

— **Narancs** vérvörös catániai legeslegjobb minőségű öt kilós postakosárral 2:80, eredeti kosárral 100 darabbal 5:20, eredeti ládával 180 avagy 150 darabbal 7 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabbal 12 koronáért. **MUSKÁT NARANCS** vérpisó primissimó minőségű, szép nagyok, eredeti ládával 100 avagy 80 darabbal 8 korona eredeti ládával 200 avagy 160 darabbal 12:50 koronáért. — **SÁRGA FAJNARANCS** messinai mézdes öt kilós postakosárral 2:50 eredeti ládával 180 — 150 darabbal 5:25 korona, eredeti ládával 300 avagy 200 darabbal 10 korona. — **CITROM** elsőrendű öt kilós postakosárral 2:20, eredeti ládával 180 darabbal 5 korona, eredeti ládával 360 avagy 300 darabbal 9 — **KARFIOL** csodaszép fehér öt kilós postakosárral 2:20, tízkilós kosárral 3:60, eredeti kosárral (18 darabbal) 4 korona. — **MARONI** római conser-vált tartós téli áru öt kilós postakosárral 2:60 huszonöt kilós zsákkal 9 koronáért. — **FÜGE** kiskoszoru idei kilónként 50 fillérjével. — **SZENTJÁNOSKENYÉR** mézes, kilónként 30 fillérjével. — **ARACHID** amerikai magyorró, héjas, cukrászok sütemény készítéséhez használják, kilónként 80 fillérjével, tíz kiló vételnél kilónként 70 fillér. — **MOGYORÓBÉL** levantei kimérve kilónként 160 fillér. **DATOLYA** Califat kimérve kilónként 85, francia berber datolya kimérve kilónként 2:20. — **MALAGA-SZŐLŐ** extra Royanx kimérve, kilónként 2:50. — Francia **HEJAS MANDULA** kilónként 2:30. **LOUCUMFÜGE** primissima 1 és 2 kilós ládikákban kilónként 1:30. **CUKROZOTT GYÜMÖLCS** bozeni kiváló szép v-gyes egy kilós ládikával 3:40. — **MAZSOLASZŐLŐ** világos, kimérve, kilónként 1:90 koronáért szállítja utánvétellel, bérmentetlenül az AGRUMEN déli-gyümölcs nagykereskedés Budapest Szarka utca 7. Tessék előnyárjegyzéket kérni friss gyümölcsökről és déli-gyümölcsökről.

— **A Magyar Figyelő** most megjelent 5. száma első cikkének Mezei Ernő, az érdemes régi publicistának egy tanulmányát közli, amely az új állam-építők címén erős, nagy, szenvedélyes szavakkal ismerteti és bírálja a magyar szabadkőművesség azon áramlatát, amelyek destruktív és nemzetellenes tendenciákat képviselnek, szemben a szabadkőművesség igazán humánus és progresszív lényegével. Gróf Tisza István „Andrássy Gyula a művészetéről” címen írt tanulmányt, írt „Levelek Magyarországból” címen a szerkesztőség új rovatot nyitott, amelyben az ország különböző vidéki centrumaiból az ottani politikai, társadalmi, gazdasági állapotokról közöl értesítéseket. Az első ilyenféle levél e számban jelenik meg és Debrecenből van kelteve. Igen gazdag a szám színházi része, amelyben mindenek előtt Csajtag Ferencnek tanulmányát találjuk az Operaház válságáról. A Magyar Figyelő előfizetési ára negyedévre 6 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI. Andrássy-ut 10.

— **A kereskedők és iparosok hitelszövetkezte** Debrecen, Csapó-utca 1. sz. Könnyen visszafizethető törlesztéses kölcsönöket nyújt. 1 betét 50 fillér. Minden betétre 120 K kölcsön kapható. Ház és föld vételeknél, valamint építkezéskor kölcsönök sürgősen intézettek el.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezési műterem.

— **Táncrendek,** bórdiszművek, kereskedelmi és pénzügyi könyvek. Könyvkötés. Papírból előállítható mindennemű készítmények legjobb kivitelben készülnek Dávidházy Kálmán könyvkötészetében, Fűvészkert-utca 9. szám.

— **Előnyös kolengye** és új bevásárlás rendszer című könyvecskéket, saját érdekében kérje Kardos László üzletében, Kossut-u. 9 sz.

— **Demmer Józsefnek** mai számunkba megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét felhívjuk.

A hosszú életről.

Nyilatkozik egy tudós.

Mecsnikoffról, a párisi Pasteur-intézet igazgatójáról és tanáráról azt híresztelték, hogy fölfedezte a hosszú élet bacillust. Ezt a hírt a tudós tanár többször megcáfolta. Mecsnikoff cáfolatának megokolásába kapaszkodva, rosszakarói később azt a hírt terjesztették, hogy a tanár állítása szerint az az ember, aki sok savanyutejet iszik, hosszú életű lesz. Ezek a hírek most nyilatkozattételre készítették Mecsnikoffot. Igen érdekes nyilatkozatában a következőképpen ismertette a hosszú élet bacillusának s a savanyutejnek a történetét:

— Tizenkét esztendővel ezelőtt, ötvenhárom éves koromban fedeztem föl a tejsav rendkívül jótékony hatásvoltát. E sav jószágáról annyira megvoltam győződve, hogy hatását saját magamon próbáltam ki, ámbar módomban lett volna más embereket kísérleti célra fölhasználni. Tizenkét esztendeje kísérletezem ezzel a szerrel s mondhatom, hogy kísérleteim eredményével teljesen megvagyok elégedve. Most hatvanöt éves vagyok s ép, egészséges, jóllehet családom egyetlenegy tagja sem volt hosszú életű.

A hosszú élet bacillusáról elterjedt meséknek az az állításom az alapja, amely a tejsavat minden bacillus és baktérium ellenségének mondja. A tejsav föltétlenül megöli a betegségterjesztő bacillusokat s nagyobb, ragadós betegségek kitörését megakadályozza. Ilyenformán — közvetve — a tejsavval élő ember sok betegségtől megszabadul, miáltal természetesen élete is meghosszabbodik.

Nyilatkozatában Mecsnikoff tanár a tejsav használatára vonatkozóan a következőket mondta:

— Az, aki a tejsav áldó hatását kiakarja próbálni, nagyon szolid életet kell hogy éljen. Alkoholos italokat, nyers ételeket ennem nem szabad s a naponként elfogyasztott husmeny-nyiség sem lehet több, mint legföljebb százszázötven gram.

A tejsav egyébként nemcsak a bacillust öli meg, hanem megakadályozza az öreg embernél oly gyakori érelmeszesedést és a belekben állandóan fejlődő különböző mérgek keletkezését is. A tejsav azonban csak akkor hatásos, ha nagymennyiségű cukortartalmu anyag segíti elő működését. Eppen ezért a tejsavval élő ember főételje csak a datolya lehet, mert ennek a gyümölcsnek a legnagyobb a cukortartalma.

Vidám krónika

Egy olvasónk írja.

A múlt napokban, amikor az idő hírtelen olyan hidegre fordult, Egyekre kellett mennem a község házához.

Amikor leszálltam a kocsiról, tekintettel a nagy hidegre, azt mondom a tót kocsisnak:

— Vigyázzon, nehogy a lovak megfázanak. A legjobb, ha sétál addig.

Miután dolgomat elvégeztem és kijöttem, látom, hogy a kocsi ott áll a kapu előtt, de a kocsis sehol. Jó tíz percig kellett várnom, míg valahonnán előkerült.

— Hol csatangolt? — kérdeztem szigorúan.

— Azt tetszett parancsolni, hogy sétáljak, nehogy a lovak megfázzanak — feleli a kocsis.

Egy ügyvéd mesélte el a házasság gondjaiból.

Uj cselédet hoztak. A drabális, erős parasztleány megáll a háziasszony előtt, aki végigmustrálja.

— Aztán tud-e főzni? — kérdi kollégánk felesége.

— Nem tudok.

— Mosni, vasalni csak tud?

— Nem tudok.

— Szobát vikszeni?

— Nem tudok.

— Az istenért, hát mit tud?

— Nem tudok én nagysága semmit, mert én mindenféle lány vagyok.

Egy vidéki városban, ahol a nők szeretik a divatos kalapokat, nemrégiben panoptikum ütötte fel tanyáját. A panoptikumban a szokásos képeken és viaszszobrokon kívül még különféle emberi torzszülöttek is voltak láthatók.

Egy ügyvéd felesége, aki a város legdivatosabb hölgye, a minap kipirulva érkezett haza.

— Hol voltál egész délután? — kérdi a férje.

— A panoptikumban.

— Egész délután?

— Hát hogynem! Hisz ott a kétféle asszony. A világ legirigylésreméltóbb asszonya.

— Érdekes... és miért irigylésreméltó?

— Mert egyszerre két kalapot is hordhat.

TÁVIRATOK.

A trónörökös.

Bécs, március 2. A trónörökös betegségről terjesztett híreket illetékes körökben megcáfolják Ferenc Ferdinánd jelenleg Bécsben van és itt megvárja a királyt, azután pedig Brioniba utazik. Tegnap délután feleségével együtt egy festő atelierját látogatta meg. Jó szímben van és egészségi állapota nyugalanságra egyáltalán nem ad okot.

Az új francia kabinet.

Páris, március 2. Az új kabinet megalkotását csak holnap, Panis és Develle szenátorok válasza után fejezik be hivatalosan. A többi tárca betöltésében változás nem állott be. Monis holnap délután fogja Fallières elnöknek bemutatni az új kabinet tagjait. Monis este az új miniszterekkel tanácskozást tartott, amelyen az új miniszterek közli teljes harmónia volt megállapítható a parlament elé terjesztendő program alapelveit illetően. Hír szerint a kormánynyilatkozatnak a külpolitika vonatkozó része azt a nyilatkozatot fogja tartalmazni, hogy az új kabinet hű marad az eddigi szövetségekhez és ententeokhoz.

Páris, március 2. Képviselő körökben azt beszélnek, hogy Monis miniszterelnök tegnap miután automobilon a miniszter jelöltek meglátogatta s azután az Elyséebe visszatért, a soffőrnök egy sou borraival adott. Egy politikus, aki ezt hallotta, így szólt:

— Most már én is rajongok Monisért. Olyan ember, ak életének legbüszkébb pillanatában magán pénztárcáján annyira tud uralkodni, bizonyára mindig óvatos politikát fog követni.

Letartóztatott festőművész.

Berlin, február 2. A rendőrség letartóztatott egy Bernevit Richárd nevű hamburgi festőt, aki 2 évvel ezelőtt azokat a merényleteket követte el az asszonyok és lányok ellen, melyek a lakosokat annyira felizgatták. Fotografiáját elküldték Liegsitzbe egy nőnek, aki ellen szintén merényletet követett el s aki határozottan felismerte.

Megkínzott orosz zsidók.

Pedwolocyska, március 2. Tegnap éjjel egy zsidó család menekült ide a csernigovi kormányzóság területéről. Ezek a menekülők szörnyű dolgokat beszélnek arról, hogy milyen a kiutasított zsidók sorsa Csernigowban. A kormányzó rendeletet adott ki, hogy azok a zsidó családok, a melyek tíz évnél kevesebb idő óta laknak Csernigowban, huszonnégy órán belül tartoznak elköltözködni. A kiutasított zsidó családokat az utcára dobják, pedig dermesztő a hid-g. Csendőrök és kozákok kancsukával kergetik ki a városokból és falvakból. Cseljabin-szkban Kopalenszki jómódu gabonakereskedőt is kiutasították. Ez az ember könyörgött a kormányzónak, hogy addig maradhasson, míg felesége fölépül, mert csak hatodnapja gyermekágyas. De nem volt kegyelem. Kopalenszkit nagajakkal addig verték, míg meghalt, zsidó szolgáját agyonlőtték és beteg feleségét a szalmazsákkal kitették az utcára. A szegény asszony tüdőgyulladást kapott.

Grünwald Emil fogságban.

Budapest, március 2. Grünwald Emil, a Kereskedelmi Múzeum volt marseillei levelezője Amerikába akart szökni, de a fumei határrendőrség elfogta. Budapestre hozták az ügyesség fogházába. Ma délelőtt a vádtanács 5000 korona kaució ellenében szabadlábra helyezte Grünwaldot.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Halálos ítélet a kurián.

A veszprémmegyei Nemesvásonban kegyetlen gyilkosság történt a múlt év augusztus 15-én. Baracska Imre odaváló csimadia belopódzott özvegy Király Istvánné földműves asszony lakásába, akiről tudta, hogy néhány száz korona megtakarított pénze van. Baracska baltával hétszer sújtott az özvegyasszony fejére, aki nyomban meghalt. Baracska ezután a lakás kifosztásához látott. Az egyik szomszéd házban lakó asszony azonban meghallotta Királyné segélykiáltásait és még mielőtt Baracska menekülhetett volna zsákmányával, a szomszédok lefogták.

A veszprémi esküdtbírósg gyilkosság és rablás miatt — tekintettel arra, hogy Baracska egy ízben rablásért négy évi fegyházat, lopásért pedig egy évi börtönt ült — kötélfalálra ítélte a rablógyilkost. A védő a 91. és a 92. szakasz nem alkalmazása miatt semmisségi panasszal fordult a kuriához, amelynek első büntető tanácsa Vavrik Béla elnöklésével és Vajkó Pál előadása mellett ma foglalkozott a halálítélettel. Dr. Sipli Károly koronaügyész helyettes vádja után a kuria elutasította a semmisségi panaszokat és az esküdtbírósg ítéletét helybenhagyta.

A kuria ítélkező tanácsa az ítélet meghozatala után nyomban átalakult kegyelmi tanácscsá és határozatot hozott az elítélt kegyelmi kérvényéről. A tanács ezt a határozatot nem hozza nyilvánosságra.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, március 2.

Változatos áron csak néhány ezer métermázsza buza került forgalomba Rozs, zab, tengeri változatán.

A szilárd amerikai jegyzések nyomán

barátságos hangulattal nyílt meg a határ-időpiac. Utóbb azonban az összeírnyázat az enyhe idő és a kézárupiacon levő tartózkodás miatt elgyengült és a gabonaneműk ára lemorzsolódott. A forgalom időnkint élénk volt.

Az árak 50 kilogramonként

buza ápr.	11'51—11'50.
buza máj.	11 22—11'23.
buza okt.	10'53—10'57.
rozs ápr.	8'05—8'04.
rozs okt.	7'96—7'94.
zab ápr.	8'75—8'78.
tengeri máj. 1911.	5'69—5'70.

A Vidéki Tisztviselők és a Tisztviselő Takarékpénztár. Az ország különböző részeiben lakó állami, valamint más köztisztviselőket bizonyára közérdeklő, hogy egy fővárosi pénztárat, a Magyar Tisztviselők Takarékpénztára, amely magát eminenter tisztviselői banknak akarja feltüntetni, mennyiben prosperált azzal a tervével, hogy alapítókáját 10 millió koronára emelje fel. A Pol. Hír. teljesen megbízható forrásokból kapott információk alapján jelenti, hogy a tőkefelemeléssel szemben a fővárosi lapok jelentékeny részének állásfoglalása és a tisztviselők óvatosságra való figyelmeztetése oly eredménnyel járt, hogy a Magy. Tisztv. takarékpénztárának ezen tőkefelemelési akcióját a balsiker és kudarc igen közelről fenyegetik. Részbe van ebben annak a vádnak, amelyet igen komoly lapok emeltek, hogy nincs kellő nexusban a tisztviselői karral, amelynek érdekeit szolgálni volna hivatva, és másrészt, hogy üzleti eredményei egészségtelen terjeszkedését nem indokolják.

Szerkesztői üzenet.

X. Y. „Itt állok a lét és nem-lét közepette” írja ön. Tehát uraságod még nincs meg s egyelőre az sem bizonyos, hogy lenni fog-e? Ez szép öntől. Mindazáltal kár, hogy már meghalt. Kőrössy Sándor, Debrecen város egykori képviselője, aki egyszer a következő kijelentést tette az országgyűlésen: „Az államnak érdekében áll az, hogy tudja: kik születnek és kik nem születnek”. Ő leghamarabb megmondhatná, hogy meg fog-e ön születni, vagy nem? Mi a magunk részéről addig is, míg ön dönteni fog e kritikusi kérdésben, hazafias üdvözlőnként küldjük a lét és nem-lét közepebe.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

— És ott van még a portéka a kamrában? — mondá Kupecz egyre növekedő fölgerjedésében.

— Ott hát! — viszonzá amaz nyugodtan. — Mind nyári holmi és azt mondja, csak tavaszra kerül reá a sor.

— De igaz! Most jut eszembe! A löszerszámot a kamarába zárom. Adja csak ide a kulcsot.

— Soha se bántsa azt komám uram! — mondá Hámos gazda megnyugtatólag. Magam akasztottam az istállóba, ott jó helyűt van.

Nem vész el ott egy patkószeg sem! — De mégis! — sürgeté amaz, fölkelve ültéből. — Maga mondta, hogy az a kóbor Puczér itt ügyelgett tegnap. Nem lehet tehát tudni. Aztán a kocsisládában is értékes holmik vannak. Nem jó azt szabadon hagyni.

— Ha úgy tetszik! — De látszik, hogy pénzes ember. Mindjárt rosszat sejdít! — mondá Hámos vidáman.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: SIMON ISTVÁN.

Alapított 1901-ben.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája, Papirkereskedése
fényképészeti szaküzlete

DEBRECZEN, Piacz-utca 12! (Stenczinger-ház.)

Telefon
330.

Elvállal és készít :

napi és hetilapokat, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat, röpcédulákat és falragaszokat; üzleti könyveket, számlákat, cégnyomású levélpapir- és borítékokat, körleveleket, táblázatosat, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és báli meghívókat, naptárakat, egyesületi és ügyvédi nyomtatványokat, táncrendeket, névjegyeket, vignettákat stb. stb. nyomtatványokat izléses kivitelben, pontos időre és **a legjutányosabb árszámítás mellett.**

DEBRECZEN és ESTI HIRLAP

politikai napilapok kiadóhivatala.

Hirdetések a legjutányosabb árszámítás mellett
 Telefon 330. vétetnek fel. Telefon 330.

Raktáron tart :

Hazai gyártmányú irodai papirokat, iskolai füzeteket, körzőket, vonalzókat, rajztömböket, rajzpapirokat; fekete-, anthracen-, másoló- és színes tintákat, fekete és különféle színű irónokat; töltőtollakat; tollszárakat, tollhegyeket, closettpapirokat, papirlemezeket, iskolai táskákat, festőmintákat, emlékkönyveket, képes- és mesekönyveket, fénykép- és levelezőlap-albumokat, gomb- és tubus festékeket; helybeli lát képes- és genre Levelező-lapokat.

Legujabb divatu

Levélpapírok

10/10, 15/15, 25/25, 50/50-es csomagolásban és dobozokban **bámulatos olcsó árakban.**

Üzleti könyvek, számla-tartók, másoló-könyvek

Elismert legolcsóbb beszerzési forrás!

Fényképező gépek,

fényérzékeny papirokat és lemezek, előhívók, aranyfürdők
 és egyéb fényképészeti szerek és cikkek.

Amateur-kartonok

nagy választékban.

Apró hirdetések.

Báti keztyük minden hosszúságban, kizárólag saját készítmény. Legolcsóbban szerezhető be Nagy Andrásnál Kistemplom bazár.

28 KRAJCARERT fejel férfi vagy női harisnyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2.40, mézédés szilvalekvárnak 1.—, papírhéju dió postakosaránként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Kézi és tanuló lányok felvételnek azonnal Piacz-utca 12. Női kalapüzlet.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piacz-utca 12.

Postakosár fajalma franko 2.50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

Bayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti újdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauczióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10. Prospektusok ingyen.

Feltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

GUTMANN TESTVÉREK

köszénbányái

Budapest. V. Mérleg-utca 6. sz.

Elsőrendű porosz darab, kocka és diószén szoba és kályhafűtésre.

Ostrau-Dombraui darab-, kocka- dió- és akna-szén: gép- és kazánfűtési célokra.

Ostrau mosott finom és durvaszemű kovácszén. Drankovai szén ipari célokra, saját gőzcsúnkkel szállítva

Ostrau-Dombraui Pirszén: öntőde és szivógáz motor célokra

Ostraui köszénbrikett, 5, 4 és 3 kilogrammos darabokban, lokomobil és stabilgépek fűtéséhez, minden vasut és hajóállomásra szállítva.

Eladó egy

2 effektív lóerejű, jó karban levő

gázmotor.

Venni szándékozók forduljanak a Kollegiumi főgimnázium igazgatójához.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőalkotásában felülmulhatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob és zsábjában szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek fájdalmainak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő- és testtörő háziszser.

Kapható városunkban a következő czégekknél: STEINER MANÓ gyógyszerésznél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS MÁYER JENŐ és BÉLA, MIHALOVITS JENŐ, STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál. Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerésznél.

1-20, 2- és 2-50 keronás üvegekben.

Készítik: Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.

2302. v. k. sz.
1910.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3795/2. 1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Eisler József és testvére budapesti kereskedő czég részére 376 korona tőke, ennek 1910. év augusztus hó 13. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 75 korona 40 fillér perköltség erejéig 1910. évi december hó 16-án bíróilag felülfoglalt és 3960 korona 50 fillérre becsült üzleti berendezés és fűszer-árúkból álló ingóságok 1911. évi márczius hó 7-én, délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Simonffy-utcán 2. sz. a. Debreczen város 1564 kor. 64 fillér tőke követelése és járulékai, végre Rössler és Fischer 43 kor. 07 fillér tőke követelése és járulékai kielégítése végett is megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1911. évi február hó 15.

Török Péter
bírói kiküldött.

17,657/1910.

Árverési hirdetmény.

A Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Ohati 91 hold 800 négyszögöl területű erdőben való legeltetési jog, az 1912. évi október hó 1-től az 1918. évi okt. hó 1-ig terjedő hat évre a folyó év márczius hó 22-én d. e. 10 órakor a Városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adadni fog.

Erről az árverelni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverési feltételek a Város számvevői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelők kötelesek az 1330 kor. kikiáltási ár 10%-át mint bánatpénzt készpénzben az árverelő bizottságnál letenni.

Debreczen, 1911. évi febr. 23-án.

Városi Tanács.

Legolcsóbb, legnagyobb, legbiztosabb, legkényelmesebb

R. WOLF

MADEBURG-BUCKAU

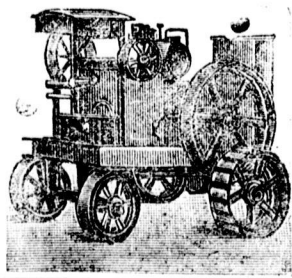
Képviseletje:
Boros Artur önk. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 20.

Járkerékes és helyhez kötött feltett és szabadalmazott
túlhevített gőzzel
működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—300 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság legbiztosabb, legkényelmesebb és legmegbízhatóbb üzemgépje.

Legolcsóbb hajtóerő a

„GNOM” magánjáró benzin és nyersolaj motor és lokomobilok

4000-nél több üzembn. — Könnyen kezelhető. — Villanyos gyújtással. — Okleveles gépész felügyelges.
Üzemköltség 1—2 fillér óra és lóerőnként.

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság Oberursel.

Iroda és raktár: BÉCS, VI/2., Gumpendorferstr. 72/4.

Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve.